

AMSTERDAM SPORT

SPORTING MARTINUS LEIDT NIEUWE GENERATIE ARBITERS ZELF OP

JONGE HELDEN

door Bastian van de Belt

AMSTELVEEN • Terwijl voetbalverenigingen in het hele land kampen met een chronisch tekort aan scheidsrechters, kan Sporting Martinus de wanden van het clubgebouw behangen met verse diploma's. De club heeft een opmerkelijke oplossing gevonden voor een probleem waar anderen op stukbijten: ze leiden hun eigen arbiters op – kinderen van twaalf jaar en ouder.

Wedstrijden met ongeïnteresseerde fluitisten of partijtjes geleid door ouders die het goed bedoelen maar die meer gevoel hebben voor de frambooslimonade in de rust dan voor de buitenspelregel – het zijn bekende taferelen in het amateurvoetbal. Een goede scheidsrechter voor elk potje vinden is in veel clubs bijna net zo lastig als het winnen van de competitie. Terwijl elders de paniek groeit, koos Sporting Martinus voor een eigen koers: de club begon een opleidings-traject voor scheidsrechters, gericht op kinderen vanaf twaalf jaar. En dat werpt zijn vruchten af.

Met echte leraren vanuit de KNVB is de opleiding van hoog niveau en dankzij sponsoring van de gemeente is het voor de deelnemers helemaal gratis. Jaarlijks doen er nu zo'n vijftien tot zeventien pupillen mee. „Onlangs is de vierde lichter afgeleverd”, vertelt begeleider Marc van Die vol trots. „Elk jaar vult het klasje zich heel snel: kinderen zijn echt enthousiaster over het fluiten dan je wellicht zou denken.” Van Die begeleidt het project met collega-vrijwilliger Jan Nieboer. „Maar we geven de kids ook een kleine vergoeding per wedstrijd die ze fluiten. Zo kunnen we een beetje concurreren met vakkenvullen bij Albert Heijn om de laatste over de streep te trekken”, lacht Nieboer.

Overeind blijven
De inhoud van de cursus gaat verder dan het reglement. „We geven ook les in leiderschap en lichaamstaal”, zegt Van Die. „Die jonge scheidsrechters leren in een split-second beslissingen nemen, die onderbouw-

wen én daarbij overeind blijven als het spannend wordt.” Nieboer knikt: „Het gaat over veel meer dan voetbal. Ze nemen daadkracht, communicatieve vaardigheden en gevoel voor rechtvaardigheid mee naar huis.” Van Die glimlacht: „Onlangs liep een jonge scheids nog wat introvert het veld op, minder bewust van zijn voorbeeldfunctie.

Ritme van een duel

Hij verloor de controle, puur door z'n houding. Een week later zagen we hem met opgeheven hoofd en met uitstraling het veld betreden. Dat maakte oprecht meteen verschil.” De begeleiders zien scheidsrechters met de week groeien, vertelt Nieboer: „Het mooiste is hoe snel ze het spel gaan aanvoelen. Al na een paar wedstrijden snappen ze het ritme van een duel. Ze fluiten dan niet alleen volgens de regels, maar in de geest van de wedstrijd.”

Sporting Martinus is op voetbalgebied al een partnerclub van Ajax, wat inhoudt dat scouts van de Eredivisieclub in Amstelveen komen kijken naar de grote

voetbaltalenten. Maar ook het hoge niveau van de jeugd-scheidsrechters is opgevallen. Daarom biedt Ajax de mogelijkheid dat Spor-

Sporting Martinus kiest voor een eigen koers: de club is een opleidings-traject begonnen voor scheidsrechters, gericht op kinderen vanaf twaalf jaar. „En dat werpt zijn vruchten af”, aldus de trotse begeleiders Marc van Die (tweede van rechts) en Jan Nieboer. FOTO ORANGE PICTURES

ting Martinus-jeugdscheidsrechters af en toe potjes van Ajax-jeugd op sportpark De Toekomst mogen fluiten. Nieboer: „Dat

stimuleert de jeugdscheidsrechters bij ons, en daar leren ze natuurlijk ook weer veel.” Is het daardoor slechts

een kwestie van tijd tot een Sporting Martinus-scheidsrechter debuteert in het Nederlands betaald voetbal? „Eerst maar eens zelf de

planning elk weekend rondmaken”, lachen Van Die en Nieboer in koor. „Daarna mag de KNVB bellen”, vervolgt Van Die. „Eerlijk is eerlijk: zo'n profarbitser afleveren zou wel een kroon op ons werk zijn. En de kans ligt er echt, want een paar scheidsrechters hebben helemaal de smaak te pakken en gaan binnenkort aan extra KNVB-cursussen beginnen.”

Van Die en Nieboer zijn trots op het succes van hun scheidsrechter-programma. Zelf fluiten was immers geen optie. „Ik ben zelf een basketballer, van voetbal snap ik eigenlijk niets!” Nieboer knikt instemmend. „behalve wat studentenvoetbal in Delft heb ik ook geen bal aangeraakt. Voor het niveau is het dus maar beter dat de pupillen het zelf doen.” Al ontslaat dat de heren niet van werk. „Het blijft jeugd he”, knipoogt Van Die. „Het gebeurt nog wel eens dat we er zaterdag eentje uit z'n bed moeten bellen omdat hij het vergeeten is.”

KNVB HOUDT OOGJE IN HET ZEIL

AMSTERDAM • Niet iedere ouder staat te juichen als hun kind aangeeft scheidsrechter te willen worden. De reden laat zich raden: de kritiek. De harde woorden langs de lijn. Zelfs de jonge arbiters van Sporting Martinus blijven daar niet volledig van gevrijwaard. „Ik herinner me een moment van een paar jaar terug”, vertelt Van Die. „Een coach van een JO13-team bleef maar negatief schreeuwen richting onze jonge scheids. Het hield maar niet op. Totdat de jongen het duel stillegde en die man resoluut achter de hekken stuurde.

Rode kaart. Alle ouders vonden het terecht. En die coach stond mooi voor paal – aangepakt door een broekie. Ik kan daar enorm van genieten.”

Toch, het incident onderstrept hoe kwetsbaar jonge scheidsrechters kunnen zijn. „We zien dat het steeds beter gaat, maar het is nog steeds één keer te vaak”, zegt Nieboer. Daarom heeft iedere jeugdige arbitser een zogeheten *buddy* aan zijn zijde: een volwassen begeleider die aanwezig is bij de wedstrijd. Niet om te fluiten, maar om de jonge official te onder-

steunen. „Die buddy kan ouders aanspreken als het nodig is, maar is er vooral voor de scheidsrechter”, legt Van Die uit. „Na afloop praten ze na. Zo zorgen we ervoor dat wat er ook gebeurt, de jongen of meid met een goed gevoel naar

huis gaat.” Daarnaast kijkt ook de KNVB mee. Recent voerde de bond een regel in dat enkel aanvoerders nog het woord mogen richten tot de scheidsrechter. „Dat scheelt al veel”, zegt Nieboer. „Maar de echte oproep is aan alle ouders: hou je in. Hou elkaar scherp. Samen maken we van het veld een veilige plek – ook voor de dapperste spelers van allemaal: de scheidsrechters.” Van Die: „want iedereen gaat er maar vanuit dat er bij elke wedstrijd een scheidsrechter klaarstaat. Maar zo vanzelfsprekend is dat écht niet!”

MIDDELBEEK TROTS ONDANKS DEGRADATIE

OEFFENMEESTER LEGT NA VIER JAAR ZIJN WERKZAAMHEDEN BIJ AJAX NEER EN VERKAST NAAR OUDE LIEFDE VOLENDAM

door René van Batenburg

OOSTHUIZEN • Na vier jaar voor Ajax te hebben gewerkt, stopt Sander Middelbeek met zijn werk op De Toekomst in Amsterdam. In zijn woonplaats Oosthuizen kijkt de in het dagelijkse leven als wiskundeleraar werkzaam op de Scholen Gemeenschap De Triade in het naburige Edam, terug op zijn carrière als hoofdcoach bij de zaterdagamateurs van de rood-witten.

Kritiek gaat Middelbeek (51) niet uit de weg. Zeker niet over de recente teleurstellende degradatie van zijn team naar de Vierde Divisie die in zijn ogen onnodig was. Maar een en ander toelichten wil hij wel over zijn 'afscheidscadeau' dat hij graag anders had gezien. Niet alleen stopt hij op het veld, maar ook legt Middelbeek zijn taken neer bij de Ajax Academy.

Ontspannen kijkt Middelbeek, terwijl zijn dochter Lynn in de tuin de koffie inschenkt, naar zijn gazon waar de grasmaaier al staat te trappelen voor het beginsignaal. „Daar krijg ik nu wel iets meer tijd voor”, lacht Middelbeek. „Na een paar goede gesprekken met Ajax, waar we het hebben gehad over nog een jaar, heb ik toch maar besloten om te stoppen. Het is mooi geweest, na jaren van wel zo'n 70 tot 80 uur per week, ondanks mijn gezondheid die nu gelukkig weer goed is”, vertelt Middelbeek over zijn werkzaamheden als coach bij Ajax, maar ook over die bij de Ajax Coaching Academy.

Vier jaar plezier

„Ik bemiddelde er tussen Ajax en haar 60 nationale partnerclubs. Vooral ging het daar over het opleiden van trainer-coaches, videoanalisten en hoofden jeugdopleiding. Ook vormde het een prachtige brug tussen de Ajax amateurs met Ajacieden die terugkeerden bij de club, weer gingen voetballen en

tevens werden opgeleid op sportief en maatschappelijk gebied.

Die vier jaar bij Ajax hebben mij veel plezier gegeven en ik ben trots op dat ik een bijdrage heb mogen leveren aan de jongens die na hun actieve sportcarrière doorstroomden als coach bij de jeugdopleiding van Ajax of via de Ajax Foundation op school verder gaan in de maatschappij. Na het kampioenschap van verleden jaar heb ik het hele seizoen moeten puzzelen. Ik moest bouwen aan een heel nieuwe ploeg en op 7 plekken nieuwe spelers moeten inpassen”, zegt Middelbeek die nu een 14-jarige carrière als hoofdcoach achter de rug heeft bij onder meer clubs als JOS W en RKAV Volendam, die hij een half jaar heeft moeten onderbreken door een ernstige ziekte.

„Gelukkig voel ik me weer helemaal oké. Ik heb een gezin met twee nog opgroeiende dochters en kijk wel wat er misschien nog op mijn pad komt. En dat komt er want inmiddels is Middelbeek benaderd door RKAV Volendam waar hij coördinator wordt van de zaterdag-1 en 2 selectie van de Tweede Divisionist en de voetballers onder de 21 van het palingdorp. „Dat is voor mij een mooie en passende invulling voor het komende seizoen. Precies zo als wat ik gedacht heb”, glimlacht hij.

Tobiasen nieuwe coach

Binnen Ajax is de Deen Ole Tobiasen doorgeschoven als hoofdcoach van de zaterdag-1. „Ole heeft de hoogste papieren en heeft een Ajax-achtergrond als prof. Hij is,

Sander Middelbeek heeft zijn werkzaamheden bij Ajax inmiddels neergelegd. Komend seizoen gaat de coach aan de slag bij RKAV Volendam. FOTO JEAN-PIERRE JANS

denk ik uitstekend geschikt om de deels nieuwe selectie te coachen op zijn eigen manier. Dat is mooi. Meerdere jongens die zijn opgeleid bij de Ajax amateurs zullen doorstroomden. Bijvoorbeeld Sergio Cameron, die eerst een speler was van mij en daarna assistent, gaat stage lopen bij Ole. Ik heb altijd het plezier in het spelletje terug willen brengen naar een diepere uitspraak van Nelson Mandela als, 'you win or you learn'. Wij hebben dit jaar vooral geleerd.

In de finale van de nacompetitie hebben we tegen Kampong alles gegeven. Maar zij hadden zo'n ingespeelde ploeg die ons echt te machtig was. Na een seizoen waarin diverse key-spelers ontbraken was doelstelling om de Tweede Divisie te halen wel een beetje te hoog gegrepen. Het is zeker des Ajax' om altijd competitief te willen voetballen. Na de winterstop startten we goed, speelden goed voetbal en wonnen van hoog geklasseerden tegenstanders. Urk uit wonnen we, maar we verloren onze eerste keeper Jesper van der Mark die zijn middelvinger brak.

Geplaagd door blessures

Aanvaller Tristan Buis en middenvelder Glenn van Zoelingen ontbraken langdurig door blessures, net als Jordi Bitter en aan het beslissende einde van het seizoen Tim Correia, altijd wel goed voor een doelpunt, dan ga je tegen een ploeg als een uiterst ingespeeld Kampong uiteindelijk ten onder. Helaas konden we hiermee zelfs degradatie niet ontlopen ondanks dat we het tegen top 5 teams echt goed hebben gedaan”, besluit Middelbeek met een nauwlettende blik op zijn eigen vertrouwde grasveldje, dat hem als nuchtere Oosthuizenaar zeker wat troost zal bieden in de toekomst.

SPORKSLEDE OPTIMISTISCH ONDANKS AKELIG SEIZOEN

AMSTERDAM • „Ik ben nog altijd heel erg teleurgesteld”, zegt Fabian Sporkslede over de degradatie van Ajax-zaterdag in de nacompetitie tegen Kampong naar de Vierde Divisie. „Ik ben erg competitief ingesteld. Dat heb ik altijd en zeker als ik speel voor de amateurs van Ajax en dat blijft voorlopig zo”, klinkt het vastberaden van de captain van de roodwitten, die weer voor twee jaar heeft bijgetekend op De Toekomst. „We kunnen heel veel leren van het afgelopen seizoen. We speelden na de winterstop wel steeds beter. In de tweede seizoenshelft presenteerden we ons meer en meer als één team. Helaas was het niet genoeg om ons te kunnen handhaven. Na wat ups en downs in de laatste periode struikelden we uiteindelijk in de finale van de play-

offs tegen Kampong. Sander (Middelbeek, hoofdtrainer red.) heeft ons veel vrijheid gegeven, maar nu moeten we met een vrij nieuwe selectie in het komende seizoen onder de nieuwe trainer Ole Tobiasen zullen we weer naar elkaar toe moeten groeien. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat het lukt”, klinkt het optimistisch van de ex-prof (onder meer Ajax-1, RKC, Willem II en NAC-Breda, red.) die in het afgelopen seizoen de meeste speelminuten maakte in zijn rol als aanvoerder van de Ajacieden op Zaterdag.

„We gaan er alles aan doen om meteen weer terug te keren naar de Derde Divisie”, vervolgt hij.

Fabian Sporkslede baalt nog steeds als een stekker van de degradatie met Ajax zaterdag naar de Vierde Divisie. FOTO RICHARD SJUMONS

hebben eigenlijk maar sporadisch laten zien wie Ajax is het afgelopen seizoen, waarin we kampen met veel blessures en wisselingen om diverse rede-

nen. Nu krijgen we in de Vierde Divisie weer de Amsterdamse derby's. Die brengen altijd wat extra's”, glimlacht Sporkslede